

УДК 336.26

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4263/2025-4-3>**Тимошенко А.О.***доктор економічних наук,
проректор з фінансово-економічних питань
Приватного вищого навчального закладу
«Європейський університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8950-8241>***Tymoshenko Andriy***Doctor of Economic Sciences,
Vice-Rector for Financial and Economic Issues
Private Higher Education Establishment "European University"*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

DIGITALIZATION AS A DETERMINANT OF THE FORMATION OF NATIONAL ECONOMIC COMPETITIVENESS IN THE GLOBAL ENVIRONMENT

АНОТАЦІЯ

Цифровізація стає ключовим чинником трансформації національних економік, визначаючи їхню здатність адаптуватися до глобальних змін, підвищувати продуктивність та формувати інноваційні моделі розвитку. У центрі уваги перебувають питання впливу цифрової інфраструктури, рівня цифрових компетентностей і технологічної модернізації на зміцнення конкурентних позицій держав. Актуальним є дослідження наслідків цифрового розриву, що поглиблює економічні диспропорції та обмежує участь окремих країн у глобальній цифровій економіці. У дослідженні акцентовано на необхідності формування ефективної цифрової екосистеми, здатної забезпечити умови для інноваційного розвитку, зростання продуктивності та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Особливу увагу приділено стратегічним підходам, що забезпечують довгострокове зміцнення економічного потенціалу держав у цифрову епоху.

Ключові слова: цифровізація, конкурентоспроможність, цифрова інфраструктура, інноваційний розвиток, цифрова економіка.

ANNOTATION

In the contemporary context of rapid technological advancement, digitalization is gradually becoming one of the key factors determining the capacity of national economies to ensure sustainable growth and maintain competitive positions in the global environment. This process encompasses the transformation of production structures, the modernization of management models, and the emergence of new formats of interaction between the state, business, and society. Scholarly interest in this topic is driven by the fact that the digital economy creates fundamentally new conditions for innovation development, productivity growth, resource optimization, and the strengthening of global integration. At the same time, digital transformation reveals a number of problematic aspects, among which the uneven access to digital technologies and the gap between countries with different levels of technological progress are of particular significance. This raises the question of how the scale and quality of digital infrastructure, the level of digital competencies of the population, and the institutional capacity of the state influence the formation of long-term competitive advantages. The study of digitalization in this context involves analyzing its role in the transformation of national economies, assessing opportunities for adaptation to global changes, and identifying structural constraints and potential

for the development of innovative sectors. Special attention should be paid to examining how digital technologies reshape the configuration of global markets, generate new value models, and stimulate the redistribution of economic flows. At the center of the scholarly debate are issues related to the integration of digital tools into public policy, the modernization of business processes, and the formation of digital ecosystems capable of ensuring economic resilience and competitiveness in the long term. The findings of the study contribute to a deeper understanding of digitalization as a systemic determinant of national economic competitiveness and provide a basis for formulating evidence-based policy recommendations. Furthermore, the results may be applied in the development of national digital strategies aimed at reducing the digital divide and strengthening countries' positions within the global digital economy.

Keywords: digitalization, competitiveness, digital infrastructure, innovative development, digital economy.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація стала визначальним чинником глобальної конкурентоспроможності, оскільки рівень цифрової зрілості національних економік безпосередньо впливає на продуктивність, інноваційність та інвестиційну привабливість. Міжнародні рейтинги демонструють суттєву диференціацію між країнами, що досягають 70–80 балів, і державами, чий рівень цифровізації перебуває нижче 45 балів. Такий розрив свідчить про нерівномірність доступу до цифрової інфраструктури, технологій, людського капіталу та інноваційних ресурсів. Унаслідок цього формується стійкий «цифровий розрив», що визначає різні траєкторії економічного розвитку, обмежує інтеграцію країн з низьким рівнем цифрової зрілості у глобальні виробничі та технологічні ланцюги та знижує їхню здатність конкурувати на міжнародних ринках.

Для України проблема цифрової конкурентоспроможності є особливо актуальною, оскільки, попри прогрес у цифровізації публічних послуг та розвитку цифрової грамотності населення,

країна все ще суттєво поступається лідерам за показниками технологічної модернізації, інноваційної активності й доступності фінансових та інституційних ресурсів для бізнесу. У цьому контексті постає наукове завдання – визначити чинники цифрової конкурентоспроможності України, з'ясувати масштаби цифрового розриву та окреслити механізми його подолання. Вирішення цих проблем має важливе практичне значення, оскільки вдосконалення цифрової інфраструктури, розвиток людського капіталу, модернізація нормативно-правового середовища та підтримка інноваційної екосистеми здатні посилити позиції України у глобальному цифровому просторі. Наукове осмислення тенденцій цифрової конкурентоспроможності та аналіз міжнародних індикаторів, дозволяють сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо державної політики, спрямованої на скорочення цифрового розриву, підвищення інвестиційної активності та зміцнення довгострокових економічних переваг держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифрової трансформації економіки, формування конкурентних переваг держав і впливу цифрових технологій на економічний розвиток привертає значну увагу науковців як в Україні, так і за кордоном. Вагомий внесок у дослідження теоретичних основ конкурентоспроможності зробив М. Портер [1], який обґрунтував роль інновацій, інфраструктури та інституцій у формуванні національних конкурентних переваг. У працях українських учених, зокрема Прокопенко Н.С., Гудзь О.Є. та ін. [2; 3] акцентують на ролі державної фінансової політики, цифрових інструментів та діджиталізації управлінських процесів у модернізації економіки. У працях Бобро Н.С., Василюк Н.В., Суворової С.О. та ін. [5; 7] досліджено ефективність цифрової інтеграції, її вплив на продуктивність, стійкість бізнесу та розвиток інноваційних моделей. Дослідження Гука О., Федевич Л., Ливдар М., Бушовської Л., Близнюк А. [4] зосереджені на фінансових аспектах підтримки малого й середнього бізнесу та значенні цифрових механізмів у підвищенні результативності державної політики. Важливим напрямом є також оподаткування цифрової економіки, інноваційного та криптовалютного бізнесу, що висвітлено у роботах Прокопенка Н.С., Фененка П.О. та ін. [8], а питання трансформації монетарної політики в умовах цифровізації ґрунтовно розглядаються у дослідженні Тимошенка Ю.О. [9]. Узагальнення цих наукових позицій дозволяє сформулювати цілісне уявлення про взаємозв'язок цифрових технологій і конкурентоспроможності держав та визначити перспективні напрями посилення цифрової стратегії розвитку України.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених цифровізації та конкурентоспроможності національних економік, низка важливих аспектів залишається

недостатньо опрацьованою. Насамперед це стосується комплексної оцінки взаємозв'язку між цифровою інфраструктурою, інституційною спроможністю та інноваційною динамікою в умовах глобальних трансформацій. Недостатньо дослідженими залишаються питання впливу цифрового розриву на відтворення економічних асиметрій між країнами, а також особливості позиціонування України в міжнародних рейтингах цифрової конкурентоспроможності у порівнянні з державами-лідерами. Потребує подальшого аналізу й виявлення чинників, що стримують формування цифрової економіки в Україні, зокрема постійні зовнішні загрози, обмеженість інвестицій у технологічне оновлення, нерівномірність розвитку цифрових навичок та недостатня інтеграція цифрових рішень у державне управління й бізнес-сектор.

Формулювання цілей статті. Метою статті є комплексне дослідження цифровізації як детермінанти формування конкурентоспроможності національної економіки у глобальному середовищі, визначення структурних та інституційних чинників цифрової конкурентоспроможності, порівняння позицій України з провідними країнами світу на основі міжнародних індексів, а також обґрунтування стратегічних напрямів посилення цифрової трансформації для зміцнення економічних позицій держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Конкурентоспроможність національної економіки визначається здатністю держави забезпечувати стійке економічне зростання, залучення інвестицій, розвиток інноваційних секторів та формування умов для ефективного використання наявних ресурсів. У межах економічної теорії, ключовим підходом до аналізу конкурентних переваг країн є концепція М. Портера, відповідно до якої конкурентоспроможність зумовлюється рівнем розвитку інфраструктури, станом технологічного прогресу, якістю людського капіталу, доступністю фінансових ресурсів та ефективністю економічних інститутів [1]. У контексті цифровізації провідним чинником підтримання конкурентних позицій є здатність економічної системи швидко адаптуватися та модернізувати внутрішні структурні елементи, що забезпечують трансформаційні процеси.

У межах оцінювання рівня конкурентоспроможності національних економік доцільно враховувати міжнародні індикатори, що відображають цифрову зрілість, інноваційність та ефективність економічної політики держав. Одним із ключових інструментів є рейтинг IMD World Competitiveness, який комплексно оцінює економічну динаміку, ефективність бізнес-середовища, рівень цифрової та технологічної інфраструктури. Згідно з даними IMD World Competitiveness Booklet 2024, оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а провідні позиції займають Сингапур (100), Швейцарія (97,5), Данія (97,1), Ірландія (91,9) та Гонконг (91,5) [10].

Для порівняння, в Україні відповідні компоненти цифрової та інноваційної конкурентоспроможності демонструють суттєво нижчі значення, що проявляється у відставанні за рівнем інноваційної активності, технологічного оновлення та доступності фінансових ресурсів для бізнесу. Зокрема, за даними Future of Growth Report 2024, індикатори інноваційності, інвестицій у ІКТ та фінансової підтримки малого й середнього підприємництва перебувають у межах 40–45 балів [11], що свідчить про обмежені можливості для розширення технологічної бази й створення масштабних інноваційних продуктів.

Як бачимо, одним із базових факторів конкурентоспроможності є рівень розвитку цифрової інфраструктури, що охоплює високошвидкісні інтернет-мережі, хмарні технології та цифрові платформи, які забезпечують швидкий обмін інформацією та ефективну організацію економічних процесів [7;8]. Розвинуті економіки, такі як США, Німеччина чи Південна Корея, демонструють високі темпи впровадження цифрових рішень, що стало можливим завдяки масштабним інвестиціям у телекомунікаційні системи та передові технології. Численні наукові дослідження підтверджують, що недостатня цифровізація створює перешкоди для економічного розвитку, стримує модернізацію бізнес-моделей і ускладнює формування конкурентних позицій на міжнародних ринках [3; 4].

Водночас важливою детермінантою конкурентоспроможності є й рівень розвитку людського капіталу, зокрема цифрової грамотності населення та здатності працівників адаптуватися до технологічних інновацій [2, с. 24]. Країни з ефективними освітніми системами, що включають програми цифрової підготовки та перекваліфікації (США, Сінгапур, Фінляндія та ін.), володіють виразними конкурентними перевагами. Висока кваліфікація фахівців у галузі програмування, управління цифровими процесами, аналітики даних створює сприятливі умови не лише для розроблення інноваційних технологій, а й для їх успішного впровадження в економічну практику, забезпечуючи зростання продуктивності та інноваційної активності.

Значну роль у зміцненні конкурентоспроможності відіграє якість цифрового регулювання та рівень інтеграції цифрових інструментів у державну політику [9]. Розроблення сучасної нормативно-правової бази цифрової економіки, механізмів захисту інтелектуальної власності та стимулювання інновацій є необхідною умовою формування ефективного цифрового середовища [2; 3]. Ще у 2019 році Європейський Союз розпочав реалізацію програми «Цифрова Європа», спрямованої на підтримку технологічних інновацій, розвиток штучного інтелекту та посилення цифрової конкурентоспроможності малого й середнього бізнесу [12].

Подібні національні програми впроваджуються також у провідних економіках світу,

зокрема у Сінгапурі це стратегія Smart Nation 2.0 і пов'язані з нею дорожні карти (Digital Government Blueprint, Digital Connectivity Blueprint, National AI Strategy 2.0) [13] спрямовані на комплексну цифровізацію економіки, публічних послуг і суспільства, розвиток цифрової інфраструктури та масштабування використання штучного інтелекту. Фінляндія реалізує національну стратегію Finland's Digital Compass [14], яка до 2030 року орієнтується на формування високого рівня цифрових навичок населення, розбудову стійкої цифрової інфраструктури, цифровізацію бізнесу та підвищення якості цифрових публічних послуг, що безпосередньо посилює її конкурентні позиції у європейському цифровому просторі.

В Україні ж цифрова трансформація державного управління реалізується через екосистему «Держава у смартфоні» та платформу «Дія», яка поєднує мобільний застосунок і єдиний портал е-послуг для громадян і бізнесу та поступово охоплює все ширший спектр сервісів, включно з підтримкою малих та середніх підприємств і розвитком е-ідентифікації [15].

Як бачимо, цифровізація сприяє формуванню нових бізнес-моделей і переосмисленню виробничих ланцюгів, оскільки інтеграція штучного інтелекту, хмарних платформ та аналітики великих даних забезпечує швидше прийняття управлінських рішень і підвищення гнучкості підприємств у глобальній конкуренції. Значний вплив справляють цифрові також і платформи, які створюють умови для масштабування інновацій, оптимізації логістичних процесів та розвитку електронної комерції. Для національних економік це означає розширення доступу до міжнародних ринків, прискорення обміну інформацією та формування сприятливого середовища для появи нових технологічних кластерів. У країнах, що активно впроваджують цифрові стратегії розвитку, цифровізація стає ключовим драйвером підвищення продуктивності, стимулювання підприємництва та формування високотехнологічних секторів, що визначає їхні довгострокові конкурентні позиції у глобальному економічному просторі.

Одним із ключових чинників конкурентоспроможності виступає різниця в рівні розвитку цифрової інфраструктури. У значної частини країн, що розвиваються, все ще відсутній надійний доступ до електропостачання, високошвидкісних телекомунікаційних мереж та сучасних цифрових платформ, що суттєво обмежує їхню здатність інтегруватися в глобальну цифрову економіку. За даними Міжнародного союзу електрозв'язку, спостерігається значний розрив у рівні цифрової інтеграції між урбанізованими територіями та віддаленими сільськими районами [16]. Ця диспропорція відіграє критичну роль у формуванні загальної економічної динаміки та потенціалу держави до створення конкурентних переваг.

Економіки з високим рівнем доходів, зокрема Північної Америки, Європи та окремих країн Східної Азії, активно інвестують у розбудову високошвидкісних мереж, центрів обробки даних та модернізацію енергетичної інфраструктури. Це забезпечує прискорення виробничих процесів, розвиток фінансових технологій, інновацій у сфері освіти та посилення позицій на глобальних ринках. Такі країни, як Південна Корея та Норвегія, демонструють високий рівень проникнення інтернету та розвинуту інфраструктуру 5G, що створює умови для функціонування цифрових сервісів, інтелектуальних транспортних систем і проєктів «розумного міста». Ці можливості забезпечують їх лідерські позиції у сфері цифрової конкурентоспроможності.

Однак у багатьох країнах Африки, Південної Азії та Латинської Америки цифрова інфраструктура розвивається недостатньо швидкими темпами. Обмежений доступ до цифрових сервісів, низька швидкість інтернету та ненадійність електромереж формують бар'єри для участі в цифровій економіці та для створення сучасних виробничих і соціальних інститутів. Для порівняння, згідно з даними ITU за 2024 рік, рівень користування інтернетом у Європі становить 91%, тоді як в Африці – лише 38%, а серед найменш розвинених країн (LDCs) цей показник досягає лише 35% (рис. 1).

Особливо вразливими залишаються сільські території, де нестача якісного підключення зменшує можливість доступу до онлайн-освіти, телемедицини, цифрових форм зайнятості та підприємництва.

Цифрова нерівність має суттєві негативні наслідки як у межах держави, так і на рівні

міжнародного економічного співробітництва. Країни з розвинутою цифровою інфраструктурою посилюють свою конкурентоспроможність, тоді як значна частина держав, що розвиваються, демонструє стале відставання, зумовлене недостатнім доступом до технологій, цифрових сервісів та інноваційних ресурсів. Додатковими факторами поглиблення цифрового розриву виступають глобальна технологічна конкуренція, нерівномірність інвестицій у цифрові проєкти та зростаюча геополітична напруженість, яка впливає на стабільність міжнародних технологічних ланцюгів.

У представленому нижче індексі цифровізації, сформованому за методологією Huawei GDI 2024, оцінюється рівень цифрової зрілості 77 країн світу на основі 42 індикаторів, згрупованих за чотирма ключовими напрямками цифрового розвитку: повсюдна підключеність (Ubiquitous Connectivity), цифрова основа (Digital Foundation), зелена енергетика (Green Energy) та політика й екосистема цифровізації (Policy & Ecosystem) (табл. 1). Індекс відображає комплексний прогрес держав у сфері цифрової інфраструктури, інституційної підтримки, технологічного потенціалу та інтеграції цифрових рішень в економіку, що дає змогу порівнювати їхню цифрову конкурентоспроможність у глобальному вимірі.

Висока концентрація технологій у таких країнах пов'язана також із активним розвитком Індустрії 4.0, де цифрові платформи, роботизація, штучний інтелект та технології обробки великих даних забезпечують повну інтеграцію виробничих процесів. Очікується, що глобальний ринок цифрових технологій у промисловості

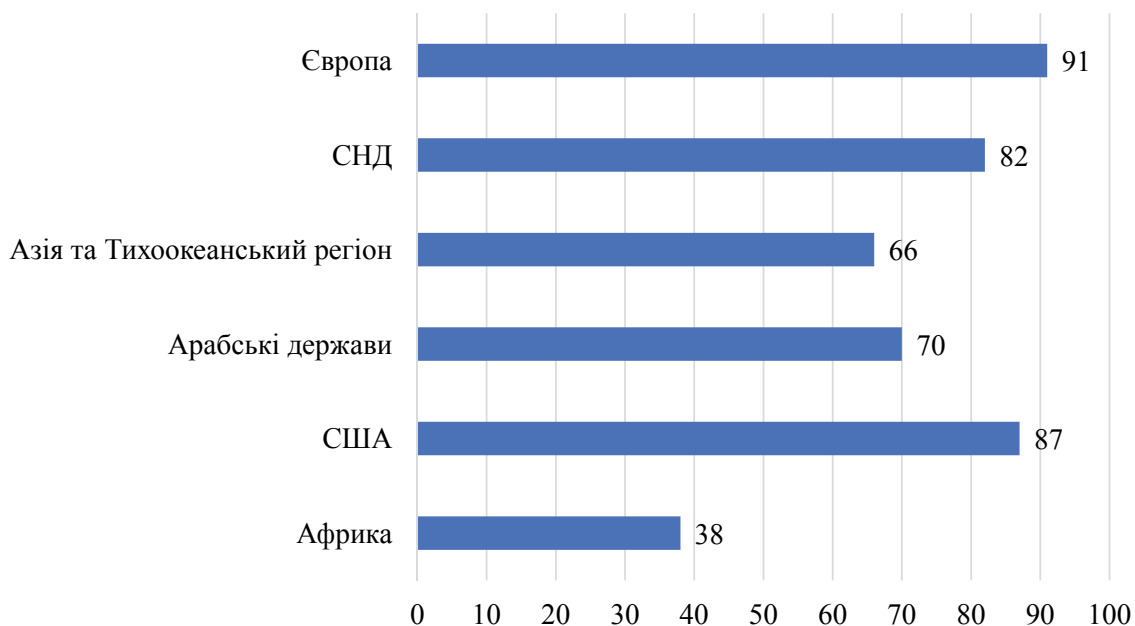

Рис. 1. Рівень користування інтернетом за регіонами світу у 2024 р., %

Джерело: сформовано автором за даними [16]

Таблиця 1
Топ-25 країн
за індексом цифровізації у 2024 р., %

Місце у рейтингу	Країна	Бал GDI 2024
1	США	78,8
2	Сингапур	76,1
3	Швеція	74,5
4	Фінляндія	73,0
5	Данія	71,8
6	Швейцарія	71,4
7	Нідерланди	69,7
8	Китай	69,2
9	Ірландія	68,1
10	Австралія	67,6
11	Великобританія	66,8
12	Нова Зеландія	65,6
13	Норвегія	64,9
14	Німеччина	63,4
15	Франція	62,2
16	ОАЕ	61,4
17	Канада	61,3
18	Бельгія	60,5
18	Південна Корея	60,5
20	Японія	58,8
21	Люксембург	58,0
22	Австрія	57,3
23	Саудівська Аравія	54,4
23	Португалія	54,4
25	Іспанія	54,3

Джерело: сформовано автором за даними [17]

досягне близько 12,3 млрд дол. США до кінця 2025 р. [16;17], а провідним сегментом залишатиметься IoT, попит на який усе більше зміщується у напрямі промислових застосувань. Поєднання IoT та концепцій Industry 4.0 створює підґрунтя для оптимізації операційних процесів, зниження витрат і підвищення надійності виробничих систем.

У перспективі подальший розвиток цифрових технологій сприятиме посиленню взаємозалежності держав у глобальних виробничих ланцюгах, розширенню мережових форм економічної кооперації та трансформації структури світової торгівлі. Цифрова нерівність у такому контексті постає як один із ключових викликів, що визначає доступ країн до інноваційних ресурсів, можливість участі у високотехнологічних ринках та здатність формувати власні конкурентні переваги. За умов зростаючої цифрової економіки питання глобальної конкурентоспроможності набуває нового змісту, оскільки інновації стають визначальним чинником перерозподілу фінансових потоків, людського капіталу та інвестиційних ресурсів у міжнародній економічній системі.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що питання вимірювання конкурентоспроможності національних економік у контексті

використання цифрових технологій набуває особливої актуальності, оскільки цифровізація докорінно трансформує економічні процеси, спрощує взаємодію суб'єктів господарювання та формує нові моделі створення вартості. Виявлено, що нерівномірний рівень цифрового розвитку значної частини країн спричиняє зміщення «полюсів конкурентоспроможності», адже держави з недостатньо розвинутою цифровою інфраструктурою та низьким рівнем проникнення інноваційних технологій суттєво відстають від лідерів цифрової трансформації.

Основною проблемою, виявленою у межах дослідження, є наявність стійкого «цифрового розриву» між країнами з високим і низьким рівнем цифрової зрілості. Такий розрив обмежує доступ до сучасних технологій, знижує ефективність розподілу ресурсів та ускладнює участь у глобальній цифровій економіці, формуючи бар'єри для економічного зростання та інноваційного розвитку. Подолання цього розриву потребує системних державних рішень, посилення інвестицій у цифрову інфраструктуру, розвиток людського капіталу та розширення міжнародного співробітництва у сфері цифровізації.

Таким чином, цифровізація виступає одним із головних стратегічних драйверів довгострокового економічного розвитку, оскільки забезпечує формування нових конкурентних переваг, зміцнення інституційної спроможності економік та зростання продуктивності. Для країн, що прагнуть посилити свої позиції у глобальній економічній системі, першочерговими залишаються розвиток сучасної цифрової інфраструктури, інвестування у цифрові навички населення, удосконалення нормативно-правового середовища та стимулювання інноваційної діяльності. Саме комплексна цифрова трансформація створює умови для формування стійкої конкурентоспроможності, забезпечуючи країнам переваги у світі, де цифрові технології стають визначальним чинником економічного зростання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Porter M. E. The Competitive Advantage of Nations. Cambridge, MA : Harvard Business School Press, 1990. 855 p.
- Прокопенко Н. С., Гудзь О. Є., Тимошенко А. О. Вплив фінансової політики на розвиток соціальної сфери в Україні в євроінтеграційних умовах. *Економіка і управління*. 2018. № 3. С. 23–33.
- Тимошенко А. Діджиталізація державних фінансів у контексті забезпечення економічної безпеки України. *Сталлий розвиток економіки*. 2025. № 6 (57). С. 44–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-6>
- Гук О., Федевич Л., Ливдар М., Бушовська Л., Близнюк А. Оцінювання ефективності державної політики розвитку малого й середнього бізнесу: фінансовий аспект. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 1 (54). С. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4265>

5. Bobro N., Vasylieva N., Suvorova S., Golovina O., Hulinchuk R. Effectiveness of digital integration in the economy and society amid ongoing economic transformation. *International Journal of Organizational Leadership*. 2025. Vol. 14 (First Special Issue 2025). P. 145–158. DOI: <https://doi.org/10.33844/ijol.2025.60469>
6. Тимошенко А. О. Фіскальна політика України: реалії сьогодення і потреби суспільства в умовах ведення бізнесу на міжнародних ринках. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. № 3. С. 77–85.
7. Bobro N., Lisova R., Parfentieva O., Dmytrovska V., Kyrylenko S. Digital transformation for cost optimisation and sustainable business operations. *European Journal of Sustainable Development*. 2025. Vol. 14, no. 2. P. 158. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p158>
8. Прокопенко Н. С., Фененко П. О., Тимошенко А. О. Оподаткування криптовалютного бізнесу: реалії і перспективи. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/3.pdf (дата звернення: 21.10.2025).
9. Тимошенко Ю. О. Концептуальні підходи до дослідження грошово-кредитної політики у сучасній економіці. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 23. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17557469>
10. IMD World Competitiveness Center. IMD World Competitiveness Booklet 2024. Lausanne : International Institute for Management Development (IMD), 2024. 154 p. URL: <https://worldcompetitiveness.imd.org/> (дата звернення: 10.12.2025).
11. The Future of Growth Report. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-growth-report/> (дата звернення: 10.12.2025).
12. Digital Economy Report 2019. Value Creation and Capture: Implications for Developing Countries. New York, Geneva : UNCTAD, 2019. 172 p.
13. Smart Nation Singapore. URL: https://file.go.gov.sg/smartnation2-report.pdf?utm_source (дата звернення: 10.12.2025).
14. OECD. Finland's Digital Compass. URL: https://www.oecd.org/en/publications/access-to-public-research-data-toolkit_a12e8998-en/finland-s-digital-compass_49d62972-en.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 10.12.2025).
15. Міністерство цифрової трансформації України. Українці найбільше довіряють програмі «Держава у смартфоні» та цифровізації: опитування. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/ukraintsi-naybilshe-dovirayut-programi-derzhava-u-smartfoni-ta-tsifrovizatsii-opituvannya-reyting> (дата звернення: 10.12.2025).
16. International Telecommunication Union. Measuring digital development: Facts and Figures 2024. Geneva : ITU, 2024. 32 p. URL: <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/2024/11/10/ff24-internet-use/> (дата звернення: 10.12.2025).
17. Huawei. Global Digitalization Index (GDI) 2024. Shenzhen : Huawei Technologies Co., Ltd., 2024. URL: <https://www.huawei.com/en/gdi> (дата звернення: 10.12.2025).
- integration conditions]. *Ekonomika i upravlinnia*, no. 3, pp. 23–33. (in Ukrainian)
3. Tymoshenko A. (2025) Didzhytalizatsiia derzhavnykh finansiv u konteksti zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Digitalization of public finance in the context of ensuring economic security of Ukraine]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 6 (57), pp. 44–51. DOI: [10.32782/2308-1988/2025-57-6](https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-6) (in Ukrainian)
4. Huk O., Fedevych L., Lyvdar M., Bushovska L., Blyzniuk A. (2024) Otsiniuvannia efektyvnosti derzhavnoi polityky rozvytku maloho y serednoho biznesu: finansovy aspekt [Assessing the effectiveness of public policy for SME development: financial aspect]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, no. 1 (54), pp. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4265>. (in Ukrainian)
5. Bobro N., Vasylieva N., Suvorova S., Golovina O., Hulinchuk R. (2025) Effectiveness of digital integration in the economy and society amid ongoing economic transformation. *International Journal of Organizational Leadership*, vol. 14 (First Special Issue 2025), pp. 145–158. DOI: <https://doi.org/10.33844/ijol.2025.60469>.
6. Tymoshenko A. O. (2017) Fiskalna polityka Ukrainy: realii sohodennia i potreby suspilstva v umovakh vedennia biznesu na mizhnarodnykh rynkakh [Fiscal policy of Ukraine: current realities and social needs in the context of international business]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*, no. 3, pp. 77–85. (in Ukrainian)
7. Bobro N., Lisova R., Parfentieva O., Dmytrovska V., Kyrylenko S. (2025) Digital transformation for cost optimisation and sustainable business operations. *European Journal of Sustainable Development*, vol. 14, no. 2, p. 158. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p158>.
8. Prokopenko N. S., Fenenko P. O., Tymoshenko A. O. (2018) *Opodatkuvannia kryptovaliutnoho biznesu: realii i perspektivy* [Taxation of cryptocurrency business: realities and prospects]. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/3.pdf (accessed 21 October 2025). (in Ukrainian)
9. Tymoshenko Yu. O. (2025) Kontseptualni pidkhody do doslidzhennia hroshovo-kredytnei polityky u suchasni ekonomitsi [Conceptual approaches to studying monetary policy in the modern economy]. *Zdobutky ekonomiky: perspektivy ta innovatsii*, no. 23. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17557469>. (in Ukrainian)
10. IMD World Competitiveness Center (2024) *IMD World Competitiveness Booklet 2024*. Lausanne: International Institute for Management Development (IMD). 154 p. Available at: <https://worldcompetitiveness.imd.org/> (accessed 10 December 2025).
11. World Economic Forum (2025) *The Future of Growth Report* [The Future of Growth Report]. Available at: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-growth-report/> (accessed 10 December 2025).
12. UNCTAD (2019) *Digital Economy Report 2019. Value Creation and Capture: Implications for Developing Countries*. New York, Geneva: UNCTAD. 172 p.
13. Smart Nation Singapore (2025) *Smart Nation Report*. Available at: https://file.go.gov.sg/smartnation2-report.pdf?utm_source (accessed 10 December 2025).
14. OECD (2025) *Finland's Digital Compass*. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/access-to-public-research-data-toolkit_a12e8998-en/finland-s-digital-compass_49d62972-en.html (accessed 10 December 2025).

REFERENCES:

1. Porter M. E. (1990) *The Competitive Advantage of Nations*. Cambridge, MA: Harvard Business School Press.
2. Prokopenko N. S., Gudzyk O. Ye., Tymoshenko A. O. (2018) Vplyv fiskalnoi polityky na rozvytok sotsialnoi sfery v Ukraini v yevrointegratsiynnykh umovakh [Impact of fiscal policy on the development of the social sphere in Ukraine under European

15. Ministerstvo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy (2025) *Ukrainci naibilshe doviraiut prohrami "Derzhava u smartfoni" ta tsyfrovizatsii: opytuvannia* [Ukrainians show highest trust in the "State in a Smartphone" program and digitalization: survey]. Available at: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/ukrainci-naybilshe-doviryayut-programi-derzhava-u-smartfoni-ta-tsifrovizatsii-opituvannya-reyting> (accessed 10 December 2025). (in Ukrainian)
16. International Telecommunication Union (2024) *Measuring digital development: Facts and Figures 2024*. Geneva: ITU. 32 p. Available at: <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/2024/11/10/ff24-internet-use/> (accessed 10 December 2025).
17. Huawei Technologies Co., Ltd. (2024) *Global Digitalization Index (GDI) 2024*. Shenzhen: Huawei. Available at: <https://www.huawei.com/en/gdi> (accessed 10 December 2025).

Стаття надійшла: 12.12.2025
Стаття прийнята: 21.12.2025
Стаття опублікована: 26.12.2025